

1892 LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Upptecknat efter

av

Mor Ingrid, Fogdarp.

Albert Nilsson

1928.

Gudmundtorps s:n.

21 Sid

Register:

Bäckhästen.	1-3.
Bäckaskarn.	4.
Brydegille.	5-6
Gyja-bjer.	7
Julen.	8
Maj i by.	10.
Mickelsgille.	11
Midsommar.	13
Påskadagsmorgon.	17
Sista kärven.	18.
Tredje torsdan i Tor.	19
Trollakistan vid Klinta.	20.-21

Slåne
Frosta hd.
Gudmundsorgs sn.

1892

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

1.

Det var en gång en del skoleglytta ,som Bäckhästen.
kom från skolan och skulle gå hem.Och då fick
de se en vit häst ,som gick ute i en mad och
betade.Och de funderade på ,att de skulle rida
på hästen och en del hoppade opp på honom .Men ju
fler ,som hoppade opp,desto längre blev hästen,
så att det blev plats till allt fler och fler.
Men då ett av barnen fick se,hur lång hästen hade
blivit,ropade det :Jösses kors, de va ett långt
hors. Men då slängde hästen dem av alla och försvann

1892

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

2. 2

i bäcken .Se det var ordet kors, som han inte
tålde att höra annars hade han fått alla opp
på ryggen på sig och sen hade han sprungit i
bäcken med dem.

1892

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

3. 3

I Råröd fanns liksom på så många andra Bäckahäst,
ställen bäckahästen .Truls Jönsson såg honom
många gångermellan Kulleberga och Råröd.

1892

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

44

Min far kom en gång vid broen Bäckaskarn,
mellan Ekströms och Olof Nils i Råröd och skulle
gå hem ,men han kunde inte hitta hem,förrän det b
kom några och mötte honom.Och när han hade kommit
hem var han mycket sjuk och alldeles vilse så
att han ville gå i sjön.Men sen man hade rökat över
honom ,blev han till sist bra igen.

1892

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

5
1

I Råröd var det alltid bara karlarna , Brydegille.
som bröt. Brydestuan sköttes annars av en gammal
gumma , den s.k. törrekärningen och hon hade v
vanligen till hjälp en piga på den gården ,
som höll på med brytningen.

Men till att bryta var det bara karlar.
Till brydemad , som man fick med sig till bryde-
stuan , vankades det smör och ost och bröd.

När karlarna bröt på en gård, var det
vanligen skättegille på en annan och då det var

1892

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

6. 2. 6

slut på skättegillet gingo vanligen skattesorna
till brydestuan till törrekäringen och stannade
där till utåt natten och där samlades karlarna.
Törrekäringen höll då på med att torka hören, som
man nästa dag skulle bryta, och det var mycket
vanligt att ungdomen samlades här. Dels gick
tiden lättare för törrekäringen, då så mycken
ungdom var närvarande dels hade ungdomen själv
innerligt roligt under dessa kvällar.

Till brydegillet, som alltid vankades på
kvällen, sen man hade brutit åt en gård, fick man
alltid gröt och fisk och fint bröd förutom all
annan god mat,

1892

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Z

7

Vid Gyja-bjer, som ligger ute vid Stehag, Gyja-bjer,
har det en gång funnits troll, som bodde i hallen
Till en gård, som låg i närheten kom det en gång
en katt och han stannade där och fick mat på
gården och gick precis som han hade varit hemma
där. Men så en dag kom det en till gården, som
hade gått förbi Gyja-bjer, och han berättade, att
då han gått förbi där hörde han en, som skrek, att
ett visst troll var dött. Katten, som låg under
ugnen smög sig ut då han hörde detta, och sen
den dagen syntes han aldrig mer på gården.

1892

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

8.8.

I slutet av julen skulle alla tjänarna Julen.
ha fredag ,och då gick alla karlarna från
den ene till den andre och drack brännvin.

1892

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

7 9

Under julen fick man inte spinna och inteJulen.
heller väva .Man stickade mest strumpor i stället.

*Mo. Hans
Ad. Fröst
Su. Gudmunds
1928*

1892 LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

10 10

Mynt. P. M. Nilsson

Man brukade förr gå omkring och sjunga Maj i by.
maj i by och då hade man gröna kvistar och satte
i takskägget på de ställen, dit man kom. Och så
sjöng man en visa. / Denna kunde emellertid inte
Mor Ingrid minnas. /

I Råröd brukade man alltid att ha s.k. Mickelsgille.
Mickelsgille vid Mikaeli, och det hörde då
husbönderna till att ställa till gillet. Det
gick om på de olika gårdarna i byn och på en
gård ställde man det ena året till gille för hela
byns ungdom och så ett annat år var det en annan
gård, som hade samma skyldighet.

Först fick man middag och sen spelades
det och dansades. Senare fick man kaffe och fram

1892 LUNDS UNIVERSITETS
på natten fick man sedan smörgåsar. FOLKMINNESARKIV

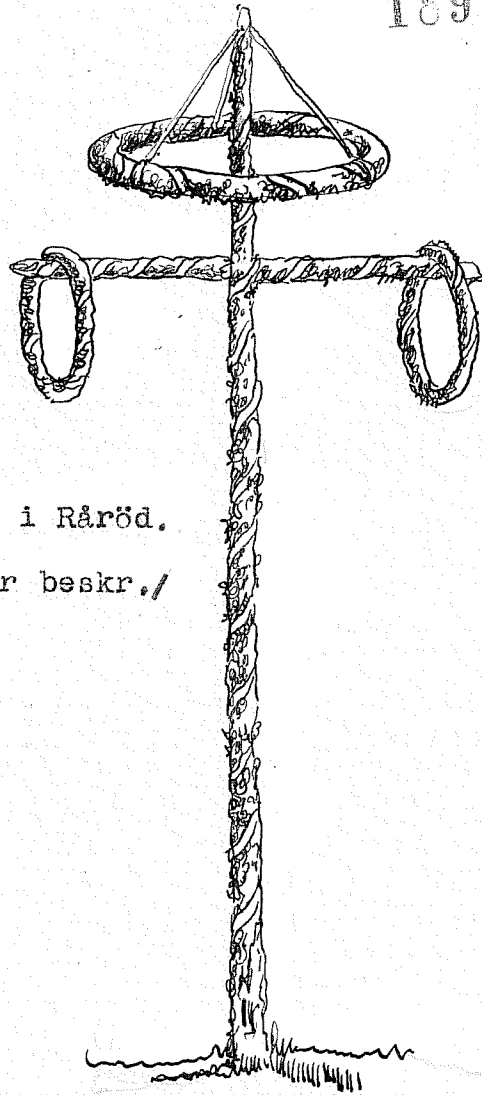
12 12

Mickelsgillet var närmast ett höstgille ochalla ,som hade varit med och höstat på gården ,blevo alltid bjudna till Mickelsgillet.

1892

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

13.13

Majstång i Råröd.

/Efter beskr./

1892

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

14. 14

På midsommaraftonen brukade man i Råröd Midsommar,
liksom på de flesta andra ställen samlas ute
vid en korsväg eller på en annan öppen plats
och dansa och roa sig på allehanda sätt. I
bästa fall fanns det en, som kunde spela dragspel,
men i nödfall gick det gott utan också.

1892 LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

15

15.

På midsommarafton skulle man sedan s Midsommar.
solen hade gått ned ,plocka nio sorters blommor
och under det man plockade dem skulle man vara
alldeles tyst.Sedan skulle man gå hem och av
blommorna binda en krans en s.k. önskekrans
och sova på den under natten så skulle man
drömma om vem man skulle komma att gifta sig
med.

Gk.
Frocta hd
Sundmundtorp
1928

Uppl. Albert Nilsson 1892

Lund
LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

1616

Om midsommar brukade man förr i tiden ~~kän~~ midsommar.
tända bål runtom sjön.

p. (M. L.)

Skåne
Hed Frösta
i Gudmundevägen
Luppö år 1928

1892

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

17. 17

Uppd. i H. Nilsen
Rund
Per M. Ingvid
Fogdaryp

Om man gick ut påskadagsmorgon och tittade Påskadagsmorgon.
mot solen ,då den höll på att gå opp skulle
man få se ,att den snurrade runt tre gånger.

Till Nils Måns i Råröd visade sig bäcka-
håsten många gånger i bränneriet,När de höll på
att bränna ,kom han och visade sig i bränneri-
dörren,

1892

18.18

Gubben Storp, Sk.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Den sista kärven var det något alldeles särskilt med .Man kallade den haren.Och när man sen tröskade och kom till den sade man alltid:
Här ha vi haren.

*Sam
Frosta
Gudmundsson
sept. 1920*

1892 LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV
19.19.
Myrsköld Nilsson

Tredje torsdan i Tor skulle man lägga sig
i dagsljus, annars skulle man komma att bli
sömnig hela året om .

Tredje torsdan
i Tor.

Om trollakistan vid Klinta ,en stensamling Trollakistan
med stora träd omkring, berättas det ,att den vid Klinta.
inte för röras och träden som stå runt omkring
den få inte huggas, ty om det sker ,så skall
prästgården i Klinta brinna och prästens fru
skall bli tokig. Det var en gång en präst ,som
hade bestämt sig för ,att han skulle hugga ner
den ,men det gick som det hade blivit spått.
Han hade inte huggit mer än en gren så började
prästgården brinna och sedan blev hans fru tokig
också.

Det skall en gång ha bott troll

1892

under trollakistan vid Klinta ,och folk ,som kom
där förbi mitt om natten,har sett pysslingar
dansa där.

21.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV